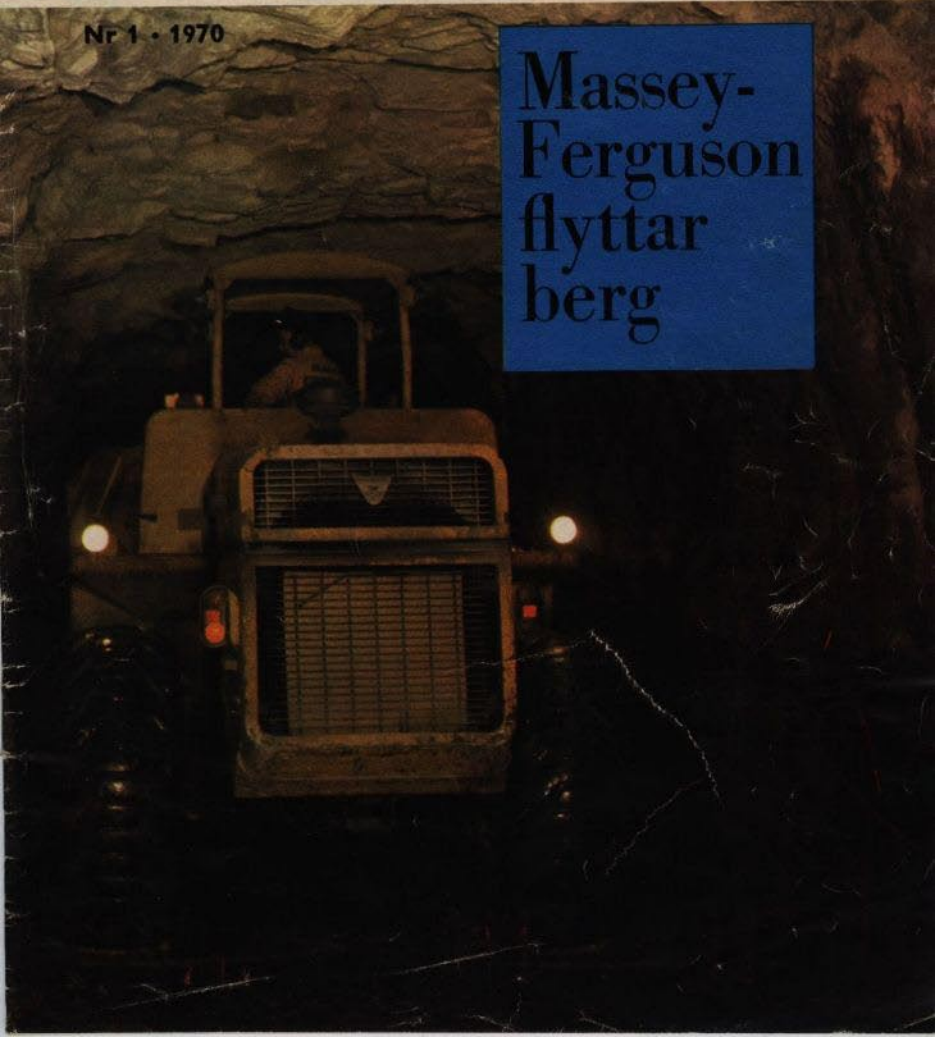

TEG OCH TEKNIK

MED
SKOGS-
OCH
INDUSTRINYTT

Nr 1 • 1970

Massey-
Ferguson
flyttar
berg

En riktig traktor med de rätta tillbehören – Er bästa arbetskamrat

MF-specialolja
En universalolja för året-runt bruk. Levereras i 1/4 fat.

Framstänkskärm
Avtagbar enhetskärm. Extra kraftigt utförande.

Belastningsdon
Möjliggör tyngdöverföring från bogserade redskap och 2-axlade släpvagnar. Finns för samtliga modeller.

Framstänkskärm
Framskärm av gummi, förstärkt med plåtskena. Lättmonterad.

Belastningsbrygga
Komb. frontskydd och fästanelordning för belastningsvikter.

Hörselskydd
»No-Noise« hörselskydd är godkänt av Kungl. Arbetskyddsstyrelsen. Svensk tillverkning.

Skyddshjälm
Av gul termo-plast. Omställbar från storl. 53–63. Försedd med MF-emblem. Godkänd av Kungl. Arbetskyddsstyrelsen.

Kompressor
Fabrikat K.G.K. typ 340 med slang. Oumbärlig för lantbrukare m.fl. Finns i 3 storlekar.

Färgspruta
Sprutlackera självtillbehör för K.G.K. kompressor.

Renblåsningspistol
Rengör lätt och effektivt verktyg och maskiner även på svåråtkomliga ställen. Tillbehör för K.G.K. kompressor.

Fritzmeieritsar
S 3020
S 3030
Olika fästkonsoleter finns för marknadens vanligaste traktorer.

Gunnebo slirkedja

HA-KLO Broddkedja

Skarpako slirkedja

Om Ni inte redan har tillbehörsbroschyren kan Ni enklast få den — givetvis kostnadsfritt genom att rekvidrera den från SAAB-ANA AKTIEBOLAG Trycksaksorder Fack 611 01 NYKÖPING

Sänd mig MF tillbehörsbroschyr

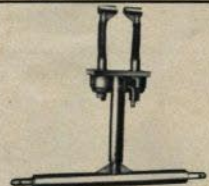
Namn

Adress

Postadress

Bostromsits Baltic XL

Gummidämpad T-bom
För upphängning av belastningsvikt på traktorer.

TEGOCH TEKNIK

MED
SKOGS- OCH
INDUSTRINYTT

Tidskrift för
rationell mekanisering
Nr 1 1970. Årgång 20
Utg.: SAAB-ANA, Nyköping
Adr.: Fack, 611 01 Nyköping
Telefon: 0155/807 00
Redaktör: Bengt O. Bengtsson

UR INNEHÄLLET

- Sid 4 75 000 traktorer med Ferguson-systemet i Sverige
- Sid 6 Tunnelbyggnad i Västerås
- Sid 7 MF 175 S – segerval i Lantmannens »Traktortips»
- Sid 8 Reportage från skånegårdar
- Sid 10 Flexor 100 i Bergslagsskogarna
- Sid 11 MF i snösvängen
- Sid 12 Presentation av MF:s jordbrukstraktorer
- Sid 14 Kongsskildeharvar på SAAB-ANA:s program
- Sid 14 Erfarenheter av Juko kombinationsmaskin
- Sid 15 Hur ska traktorn vara utrustad efter 1 april
- Sid 16 Smalspårig traktor från MF
- Sid 17 Reportage från Gävle
- Sid 19 Massey-Fergusons skördetröskor
- Sid 20 Bildgata
- Sid 21 Återförsäljningsytt
- Sid 22 Post & Inrikes

Omslagsbild: MF 55 i tunnelarbete utanför Västerås

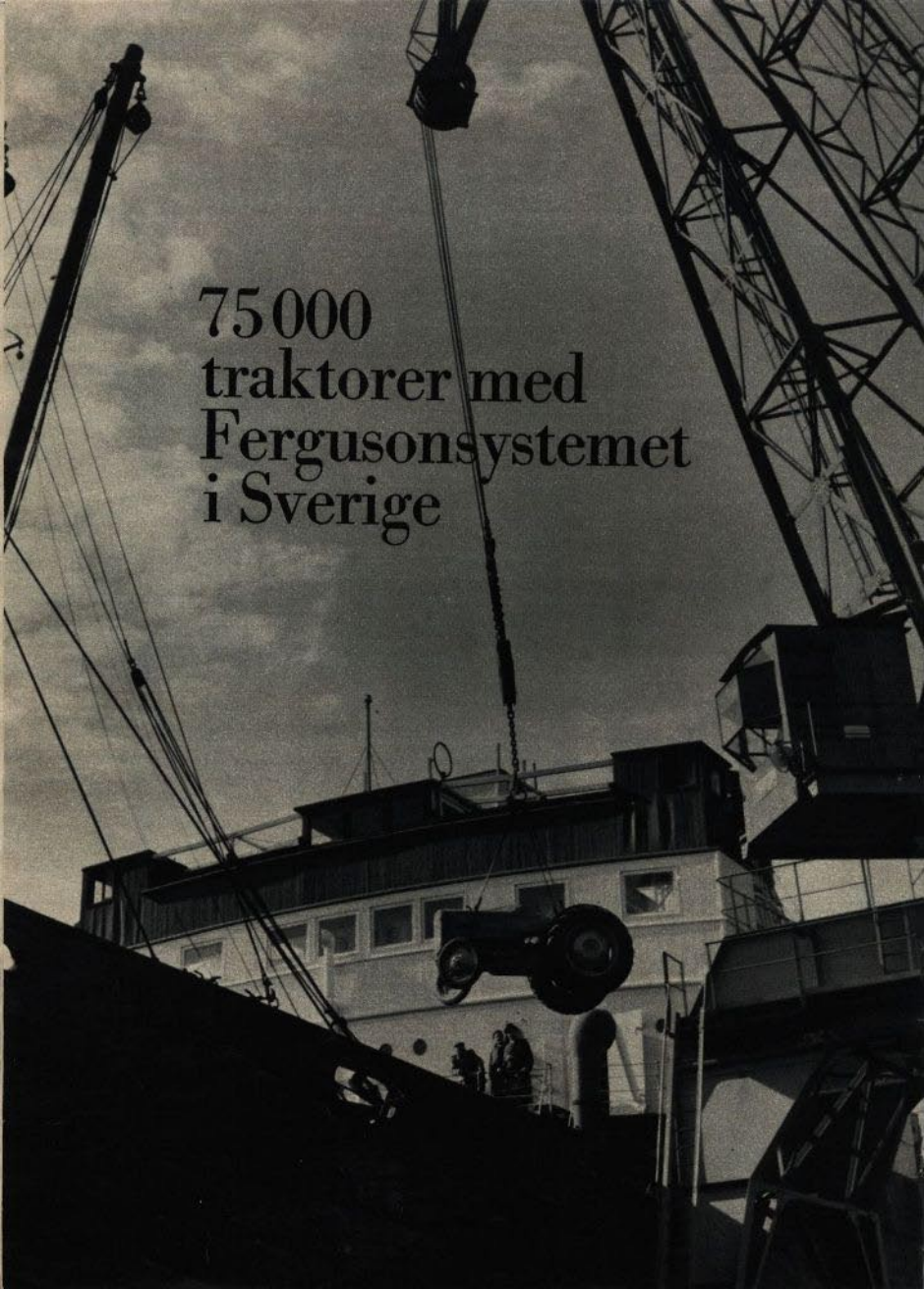

Midsommarhelgen 1947 kom Ferguson — den annorlunda traktorn — till Sverige och ANA. Den gamla järnhästen hade genom Harry Fergusons idéer förvandlats till en lätthanterlig traktor, som tillsammans med det burna redskapet bildade en modern maskin användbar för de flesta arbeten inom jordbruket. Trepunktsupphängning och automatisk tyngdöverföring var nya begrepp inom traktorvärlden, men nyheter som snabbt vann gehör bland svenska lantbrukare. Över 32 000 Ferguson TE 20 talar sitt tydliga språk, och huvudparten av dessa finns fortfarande i bruk runt om i landet.

Harry Ferguson var en föregångsman i mycket. Det finns det många exempel på. Redan på 1940-talet varnade han för jordpackningsproblemet. Under de allra senaste åren har också svensk jordbruksexpertis tagit upp denna fråga på allvar. Ferguson och hans tankegångar låg alltså 25 år före sin tid.

Avancerad teknik har varit en röd tråd genom hela Fergusons och Massey-Fergusons verksamhet. Företaget har genom åren legat steget före i utvecklingen. 100-seriens inträde på marknaden i mitten av 1960-talet visade åter Massey-Fergusons framsynthet, och nyligen har den 75 000:e traktorn med Fergusons-systemet kommit till Sverige.

MF-traktorerna används inte längre enbart i jordbruk och skog. De har sedan åtskilliga år också övertagit många av arbetsuppgifterna inom andra områden. Sakta men säkert har industrilinjén växt fram, där traktorns hydraulsystem tidigt togs i anspråk för frontlastare och grävaggregat. Sedan ett drygt år tillbaka ingår som bekant också entreprenadmaskiner i Massey-Fergusons program och MF har ytterligare befäst sin ställning inom maskinbranschen.

A black and white photograph showing a large industrial crane on the deck of a ship. The crane is lifting a tractor, which is suspended in the air. The ship's superstructure, including a cabin with windows, is visible in the background. The sky is overcast. The text is overlaid on the upper left portion of the image.

75 000
traktorer med
Fergusonsystemet
i Sverige

Till vänster: 75 000 traktorer med Fergusonssystemet har kommit till Sverige. Här är en på väg i hamn.

Ovan. I mitten av 60-talet introducerades 100-serien — ett viktigt steg i Massey-Fergusons utveckling.

Bilderna till höger illustrerar dagens MF-program från SAAB-ANA med moderna maskiner för såväl jordbruk, skog, industri och entreprenad.

1946 fanns det i Sverige drygt 20 000 traktorer och hästarna dominerade kraftigt arbetet inom jordbruk- och skogsbruk. Fram till i dag har det sålts över 75 000 traktorer med Ferguson-systemet och det säger lite om den omvälvning som skett inom svenska lantbruk under denna tidsperiod.

När SAAB-ANA genom sitt dåvarande dotterbolag AB Farming på sommaren 1947 kom in i bilden som traktordistributör gick diskussionens vägar höga, om hur stor gården och hur välarrenderade fälten måste vara för att motivera övergång till traktor.

Fergusonssystemet förändrade hela frågeställningen. Det som Ferguson kunde erbjuda var en annorlunda traktor med burna redskap. Det nya systemet gjorde det möjligt att bekvämt komma ut i hur spetsiga vinklar som helst och dessutom hade traktorn en så låg egenvikt att den var idealisk för alla lätta arbetsuppgifter. Det var en traktor som tillgodosåg de flesta kraven på stor användbarhet. Försäljningen av 32 000 Fergusontraktorer under drygt 9 år talar också sitt tydliga språk om att det nya systemet mött stort förtroende hos de svenska lantbrukarna.

Traktorkungen Harry Ferguson hade många skäl för sin annorlunda traktor som han under ett par decennier hållit på att utveckla. En av hans grundläggande teser var att vikt är det mest förödande som den odlingsbara jorden kan utsättas för. Det är först under de senaste åren

som experterna här i landet börjat varna för de körskador som stora maskinvikter kan medföra.

Harry Ferguson var en framsynt man även då det gällde att skapa stora och bärkraftiga företag och på hans initiativ blev det 1954 ett samgående med Massey Harris. Likaväl som Ferguson hade revolutionerat traktorsidan så hade Massey Harris varit föregångare på skördetröskidan med sin självgående tröska. Att det sammanslagna företaget blev en lyckad skapelse bevisas kanske bäst av att Massey-Ferguson i dag är världens ledande tillverkare av såväl jordbrukstraktorer och skördetröskor.

Den gamla grå var åtskilliga år före sina konkurrenter ifråga om tekniska finesser. Det är ett försprång som Massey-Ferguson sedan befat med nya modeller. MF har legat steget före konkurrenterna.

Fergusontraktorn togs på ett tidigt stadium också i anspråk för transportarbeten i skogen och inom industrin. Till att börja med var det som en direkt ersättare för hästen och då bara med själva transporten som uppgift. Snart nog märkte man att den nya »hästen» kunde utrustas med enklare lastanordningar och därmed kunde kroppsarbetet underlättas.

Efterhand gjordes nya tekniska landvinningar och likheterna mellan den gamla grå och dagens moderna MF-maskiner ser inte stora ut. Men många av de grundläggande finesserna finns kvar under ytan.

Det är trångt om utrymmet. Tunnelstorleken är anpassad efter maskinen och med jämna mellanrum finns nischer insprängda där lastningen kan ske.

Mullvadsarbete av MF 55

Västerås hör till de mest expansiva städerna i Sverige. Utbyggnadstakten har varit kraftig och bebyggelsen växer ut längre och längre från stans centrum. Bäckby är ett av de områden där åtskilliga västeråsare kommer att vara bosatta om några år och där pågår just nu förberedelser för att åstadkomma ett trivsamt bostadsområde.

Ett led i förberedelsearbetet är att spränga en avloppstunnel för dagvatten. Tack vare den tunneln ska man också kunna få kontroll över en bäck som ofta gör sig påmind genom översvämningar. Nu ska bäcken tvingas ta en ny väg genom en 1 800 meter lång tunnel och därmed tvingas avstå från sina väraventyr. Tunnelarbetet påbörjades sommaren 1969 och ska vara klart i mitten av 1970.

Det är ett hårt och tufft jobb att bygga tunnlar i den hårda svenska graniten och det ställer stora krav på både människor och maskiner.

I september gjorde MF 55 entré i Bäckbytunneln. Till att börja med på prov. Men det stod inte länge på förrän demonstrationsmaskinen köptes in av Stockholms Bergmaskiner. Detta företag svarar för bortforslingen av sprängmassorna och det är SENTAB som svarar för hela tunnelbygget.

MF 55 har gjort stor succé i Västerås.

De fina egenskaperna hos 55-aren har verkligen kommit till sin rätt under dessa svåra förhållanden. Smidigheten hos maskinen gör att man numera inte behöver spränga ut alls så mycket extrautrymmen som tidi-

gare. Skillnaden märks kanske mest ifråga om de nischer som med jämna mellanrum måste göras för att lastningen ska kunna ske på lastbilarna. 55-ans fina vändegenskaper gör att dessa extrasprängningar numera kan göras betydligt mindre och de kan också ligga med större mellanrum tack vare maskinens snabbhet. MF 55 klarar jobbet både snabbt och smidigt.

16 timmar om dagen är MF 55 i arbete. Huvuddelen av tiden är det fråga om lastning av sprängsten nere i tunneln. 4-5 skoptag räcker för att ge de stora lastbilarna fullt lass. När det sen är dags för sprängning nere i tunneln igen, ja då är MF-maskinen sysselsatt med lastning av bergmassorna utanför tunnelöppningen. Det är material som fraktas iväg för att användas som fyllning på någon annan plats.

Vid spakarna på MF 55 sitter Yngve Ögren, en mycket rutinerad förare. Sedan 1951 har han hållit på med hjullastare och det finns inte många maskintyper som han inte provat under årens lopp. Och det är därför erfarenhet bakom hans ord när han utser MF 55 till den bästa och bekvämlaste maskin han kört. Den arbetsinsats som Ögren och hans 55:an utför i Västerås är bevis nog.

Yngve Ögren är förare av MF 55. Den bästa och bekvämlaste maskin jag kört, är hans omdöme.

Morgondagens lantbrukare...

Lantmannens »Traktortip» är avgjord. Tävligen var uppdelad i två etapper. I den första gällde det att besvara frågor om Lantmannens innehåll och i etapp två skulle tävlingsdeltagarna gradera de tre funktioner de ansåg vara viktigast på och kring traktorn. Slutligen skulle den viktigaste funktionen motiveras med högst 20 ord. Det visade sig att hela 63 proc av deltagarna satte förarkomforten i första hand.

Första pris i tävligen var en traktor av valfritt märke i klassen 25 000—30 000 kr. Den som kom i den fina situationen att få välja traktor var godsarrendator Bengt Isakson, Julita Gärd, Julita. Han vann traktorn med följande motivering: »Tillverka snarast en okonventionell 'traktor' som ger möjlighet att effektivare utnyttja 'arbetsmaskinen' och dess förare i modern teknik och hantering. Traktor= motordrivet dragredskap.»

Godsarrendator Isakson valde MF 178S Allmatic — den traktor som han ansåg bäst motsvara kraven på en modern traktor.

Julita Gärd ligger strax utanför Katrineholm och ägs av Nordiska museet. Gården omfattar 325 hektar och där driver Isakson en starkt animalieinriktad produktion. Nötkreatursbesättningen omfattar 136 mjölkkor och 260 ungdjur. Utöver Lantmannens vinsttraktor ingår sex traktorer i maskinparken.

...valde
Massey-
Ferguson

På bilden har godsarrendator Bengt Isakson mottagit blommor och traktor av Lantmannens redaktör, agronom Carl-Olof Janér.

Skiftande arbetsuppgifter

Kornbod är ett ord som ofta förknippas med Skåne. I stora delar av landskapet dominerar också bilden av spannmålsfälten. Men det finns variationer i jordbrukens storlek och driftsriktning och vi har tagit tillfället i akt att bekanta oss närmare med olika typer av lantbruk.

I Stångby träffar vi först lantbrukare Nils Gunnar Persson. Bäckadal heter gården och på den finns 17 tid fin åkermark. Den siffran kanske för många låter lite, men det avgörande för hur rörelsen ska bli ekonomisk är trots allt vilken driftsriktning man har. Och i det fallet utnyttjar verkligen Nils Gunnar Persson alla

möjligheter och varje kvadratmeter av hans areal kommer till 100-procentig användning.

Nils Gunnar Persson övertog gården efter sin fader 1955 och tillsammans med sin hustru driver han där en mycket specialiserad växtodling. På programmet står t ex jordgubbar, hallon, potatis och bönor. Sockerbetor ingår också i växtföljden, mycket beroende på att Örtofta sockerbruk ligger så lättillgängligt, 8 km transportväg.

Redan 1953 kom den första Ferguson till gården och den följde s a s med gården när Nils Gunnar Persson övertog. I dag finns det två traktorer,

en MF 35 och en MF 135. 135-an har bara varit med några månader, men har redan hunnit vinna förtroende på Bäckadal. En smidig och finessrik traktor med ett hydraulsystem som är det bästa man kan tänka sig, är Nils Gunnar Perssons omdöme.

En annan gård i Stångby ägs och drivs av lantmästare Wiggo Söltoft. Det är Botillelunds Gård och till den hör 300 tid åker. Liksom så många andra Skånegårdar drivs Botillelund kreaturslöst, den sista kon försvann redan 1953. I dag är det en rik flora av växter som produceras med tyngtpunkten lagd på

Lantbrukare Nils G Persson i samspråk med försäljare Einar Olsson, Lund.

för Massey-Ferguson

sockerbetor. Betodlingen har rationaliserats mycket under senare år, men är fortfarande en stor post i fråga om arbetsåtgång. Enbart upptagningen sysselsätter i huvudsak ägaren och rättnaren på gården från oktober till jul. Artodling för Findus är en annan av specialodlingarna och i växtodlingen i övrigt ingår raps, höstvete, korn, havre, råg och potatis.

I maskinparken på Botillenduns Gård ingår två MF-traktorer — en MF 175S och en MF 178. Till stor del går 175-an i plöjningsarbete medan 178-an mest används för transporter och under hösten då helt och hållet för betor. Tack vare MF:s multipower är traktorn som klippt och skuren för transporter, säger lantmästare Söltoft. Trots stora och tunga lass är det inga problem att klara backarna.

Den tredje Skånegården vi stiftade bekantskap med ligger i Önnerup, Flädie. Gården omfattar 120 tid och den övertog lantbrukare Lars Svensson efter sin fader 1946. Också här är nötkreaturen en saga. Mjölkorna försvann 1960 och slaktjuren 1968. På Önnerup 8 har man en normal skånsk växtodling och det innebär att raps, betor, vete och korn står på programmet.

För att klara jordbruksdriften har Lars Svensson en MF 165 och en MF 175S. Den senare för övrigt den första MF 175S som levererades från ANA-Traktor i Lund 1968. MF 175S är av allmatic-modell och det är just denna traktors specialutrustning som Lars Svensson mest värdesätter. Servostyrning och multipower är finesser som kommer väl till sin rätt i tex under höstens betransporter till Örtofta. Ca 250 tim om året går traktorn på vägkörning. En skördetröska MF 400 hör också till maskinparken. Utrustningen med automatisk skärboardsreglering är en finesse som mycket underlättar tröskans manövrering, en detalj man sätter mycket stort värde på.

Svinproduktionen är en intressant del av verksamheten på Önnerup. Grisarna har fått överta de lediga utrymmena efter nötkreaturen och Lars Svensson producerar 1000 slaktsvin per år. Utfodringen sker efter foderkort med av Scan utarbetade normer både ifråga om kvalitet och kvantitet för att ge bästa resultat.

Bettransporter är ett stort jobb under hösten för lantmästare Wigo Söltoft och hans MF 178.

1 000 grisar per år producerar lantbrukare Lars Svensson. Det gör transportfrågan till en viktig del i verksamheten.

Nionde skogsmaskinen till bröder i Lindesberg

Nu är de första serietillverkade Flexor 100 i full verksamhet ute i skogarna. Ett av de första exemplaren kom till Lindesberg och det var Bröderna Kindgren som blev ägare till den. I och med detta förvärv införskaffade Bröderna Kindgren sin nionde nya maskin från SAAB-ANA och de har på så vis följt med hela utvecklingen av skogsmaskinprogrammet. Robur och Flexor har kommit att bli viktiga kuggar i transportmaskineriet i Lindesbergsskogarna.

Flexor 100 är, liksom tidigare skogsmaskiner från SAAB-ANA, konstruerad i Nyköping. Serietillverkningen sker emellertid vid ASJ:s anläggningar i Arlööv. Maskinen har en Perkinsmotor på 79 hk och den är försedd med en växellåda som ger 12 hastigheter framåt och 4 bakåt. Flexor 100 är ramstyrd och har mekanisk drivning på samtliga sex hjul. En rymlig och ändamålsenligt inredd förarhytt gör den till en bekväm arbetsplats.

Massey-Ferguson i snösvängen

Under den gängna vintern har Massey-Fergusons hjullastare i många delar av landet blivit ett vanligt inslag i snöröjningsarbetet. Maskinernas smidighet och snabbhet har gjort dem mycket användbara i denna typ av arbete.

I Karlstad hittar vi två maskiner som är sysselsatta med snöröjning. I båda fallen är det MF 33. Den första rensar rent för snö vid Pripps anläggning och den maskinen ägs av entreprenör Bengt Falk. Han har

haft maskinen sedan i höstas och kör för Lastbilscentralen i Karlstad.

Det är ganska skiftande arbetsuppgifter denna MF 33 ställs inför även om snöröjning och servicearbeten på byggnadsplatser dominerar under vinterhalvåret. Förare av maskinen är för tillfället Lennart Lander, en man som hunnit skaffa sig goda erfarenheter av MF 33 under sin tid vid spakarna. Fyrhjulsstyrningen är kanske ändå det han sätter mest värde på. Det bidrar till att ge maskinen mycket stor arbetskapacitet vid exempelvis lastning. Att MF 33 är försedd med en varm och skön hytt är också något som värdesätts under kalla vinterdagar.

Den andra MF 33 som röjer snö i Karlstad ägs av Firma Maskinuthyrning, Ulvsby. Firman har utöver denna hjullastare också en grävar och en lastbil.

En av de två delägarna i Firma Maskinuthyrning är Stig Jakobsson och han är samtidigt förare av hjullastaren. Även denna 33:a kom till Karlstad under hösten och har därmed fått göra sitt mesta jobb i snöröjningen. Till stor del är den sysselsatt med snöröjning vid Karlstads Mekaniska Verkstad. Och där kommer MF-maskinernas smidighet väl till pass när det är fråga om röjning i de oftast smala och trånga passagerna.

Traktornytt från Massey-Ferguson

Säkerhet och komfort

En del av traktorerna från Massey-Ferguson kommer i fortsättningen att se lite annorlunda ut än vad man vant sig vid. Det hänger förstås samman med att de nya bestämmelserna beträffande förarplatsen trätt i kraft. I fråga om de större traktorerna har dessa sedan flera år utrustats med hytter av SAAB-ANA i Nyköping och därmed har man varit väl förberedd för de nya bestämmelserna. Nu är också de mindre MF-traktorerna utrustade enligt de nya bestämmelserna beträffande hytt, värme och säts och därmed kan SAAB-ANA erbjuda en traktorlinje präglad av hög säkerhet och komfort.

MF 135 S

Hyttutrustning

BERGSJÖ skyddsram
FERNMO hyttisats kompletterad med gummimattor och tätande fast bakstycke

Övrig utrustning

Värme och defroster, hjul bak 11-28, fram 6.00-16", 6-växlad växellåda, svängbart jordbruksdrag

MF 135 SPECIAL

Hyttutrustning

FERNMO stålhytt
Hytten är fällbar, tät och väl ljudisolerad

Övrig utrustning

Värme och defroster, hjul bak 11-32", fram 6.00-19", 8-växlad växellåda, svängbart jordbruksdrag

MF 135 ALLMATIC

Utrustning som föregående
 Dessutom har denna modell hydraulisk snabbväxel

MF 165 S

Hyttutrustning

BERGSJÖ skyddsram
FERNMO hyttisats kompletterad med gummimattor och tätande fast bakstycke

Övrig utrustning

Värme och defroster, hjul bak 12-36", fram 7.50-16", 8-växlad växellåda, svängbart jordbruksdrag

MF 165 ALLMATIC

Hyttutrustning

HARA hytt

Nyhet på denna modell är den välbekanta hytten som tidigare funnits på de större modellerna. Hytten är fällbar, tät och väl ljudisolerad

Övrig utrustning

Snabbväxel, servostyrning och kombinationsdrag. Värme och defroster, hjul bak 12-36", fram 7.50-16"
D:o med bakhjul 14-30"

MF 175 S ALLMATIC

Hyttutrustning

HARA hytt

Övrig utrustning

Snabbväxel, servostyrning och kombinationsdrag. Värme och defroster, hjul bak 12-38", fram 7.50-16", handbroms
D:o med bakhjul 15-30"

MF 175

Hyttutrustning

HARA hytt

Övrig utrustning

Snabbväxel, servostyrning och kombinationsdrag. Värme och defroster, hjul bak 14-34", fram 7.50-16", handbroms

MF 1100

Hyttutrustning

HARA hytt

Övrig utrustning

Snabbväxel, servostyrning, värme och defroster, hjul bak 15-38", fram 11.00-16"

Ny storkraktor från MF

En ny Massey-Ferguson-kraktor — MF 1080 — har i prototypförande visats upp av SAAB-ANA. Det är en kraktor på 90 hk SAE och den kommer därmed in mellan de tidigare modellerna MF 178 och MF 1100. I MF 1080 har man lyckats ta till vara de bästa egenskaperna från dessa båda modeller. MF 1080 håller för närvarande på att provas under svenska förhållanden.

PRELIMINÄR SPECIFIKATION

Motor

4-cylindrig Perkins dieselmotor A4.318 med 90 hk SAE försedd med torr luftrenare och vakuuminikator. Max vridmoment 33,6 kpm vid 1 200 r/m.

Transmission

Växellåda med snabbväxel ger 12 hastigheter. Differentialspärr är standard. Växelspakarna är placerade på instrumentbrädan.

Kraftuttag

Tvåväxlat kraftuttag med oberoende hydraulisk våt koppling är standardutrustning.

540 r/m vid 1 700 motorvarv.

1 000 r/m vid 2 000 motorvarv.

Bromsar/bakaxel

En kraftig gjuten bakaxel med inkapelade torra skivbromsar 8,75"×6". Handbroms är standardutrustning.

Hydraulik

Fullständig Ferguson-hydraulik med manövrerorganen lätt åtkomliga på en panel vid förarens högra sida. På denna panel är också regluren för den yttre hydrauliken placerade. Kraftig 3-punktsupphängning med anordning för enkel anslutning av tunga redskap. Lyftkraft i dragstängerna 3 000 kp.

Övrig standardutrustning

Hydrostatisk styrning.
Rattens lutning samt höjd kan varieras för bekväm körställning.
Bekväm sits med inställbar dämpning och fjädring efter förarens vikt.
Förarplats med plant golv.
Ram för frontvikt.
Gjutna framhjul och 11.00-16/6 framdäck och gjutna bakhjul PAVT. 15-38/6 bakdäck.

Kongskildeharvar genom SAAB-ANA

I SAAB-ANA:s försäljningsprogram ingår inte bara Massey-Fergusons produkter. På redskapssidan finns ett stort urval och det är i första hand produkter från nordiska tillverkare. En ny produkt i programmet är harvar från danska Kongskilde. En god mekanisk bearbetning av jorden både på hösten och våren gör en av förutsättningarna för ett gott skördeutbyte. Moderna harvtyper är en viktig del i ett effektivt jordbruk.

Numera kan man med färre harvningar än förr få en fullgod effekt, vilket betyder att man spar både tid och bränsle. Det minskar också risken för jordsammanpackning. En effektiv sönderdelning av jorden ger bättre kontakt mellan fröet och jorden, vilket betyder att groningen kan ske snabbare. En harv med exakt djupgående lämnar efter sig en praktiskt taget plan bearbetningsbotten och det är på denna fuktiga botten utsädet placeras.

Kongskilde-harvarna har en mängd finesser, bl a patenterad djupstabilisering som motverkar att pinnarna trycks ned i jorden eller lyfts upp när traktorns framhjul rör sig upp eller ned. De S-formade pinnarna har »lodrät» ställning, vilket är ett krav för att de ska kunna bearbeta till ett jämnt djup. Arbetsdjupet regleras genom höjning och sänkning av harvens ram och alltså inte genom vridning av pinnaxlarna.

Lättare arbete, bättre skörderesultat med kombinationsmaskin

JUKO kombinationsmaskin har funnits i Sverige under två år men redan kan man konstatera den betydelse som maskinen kommer att få inom jordbruket. Maskinen placerar handeldsgödseln mitt emellan varannan särad på ett reglerbart djup. Praktiska erfarenheter och försök har bevisat att man med denna metod uppnår en optimal gödsel- och närings-effekt. Rotsystemet söker sig ned till näringen i det fuktiga matjordsskiktet. Resultatet blir en jämn broddskjutning, tidigare mognad, färre grönskott och högre skörd.

Vi har besökt ett par lantbrukare som har JUKO kombinationsmaskin och här är deras omdömen:

Lantbrukare Henry Jansson,
Rocklunda:

»Jag var först i Sverige att skaffa kombinationsmaskinen. För lättare värbruk än med JUKO kan man inte få. Ensam sådde jag 20 tunnland om dagen med en hastighet av 8-9 km/tim. Efter 2 harvningar sådde jag direkt, så att jorden aldrig hann torka och jordpackningen blev minimal. Bra med JUKO är också att gödsellådan är så smala att de inte drar upp någon så lera till ytan. Och bekvämt var det verkligen att under hela perioden kunna förvara gödseln i den rostfria lådan.»

Befallningsman Lars Jansson,
Östuna Gård:

»Vi var två man att klara av hela värsådden. En areal på totalt 280 tunnland. Traktorn körde 7-9 km/tim. Så snabbt har jag aldrig tidigare klarat värbruket. Inte heller med så gott resultat. Varannanrads-placeringen gjorde att sådden fick tillräcklig näring trots den svåra torckperioden. Jag kan inte vara annat än nöjd med årets skörderesultat.»

Smalspårig traktor från MF

Massey-Ferguson har kommit med många stora maskiner under de senaste åren. Men under den senaste tiden har det även introducerats en speciellt liten traktor. Det är MF 130 smalspårig som gjort entré på den svenska marknaden. Det är en traktor som i första hand är avsedd för trottoar-, trädgårds-, park- och industribruk. Överhuvudtaget är det en maskin som kan göra sitt jobb trots att det är trångt om utrymmet. Höjden på traktorn är normal men i sidled skiljer den sig på ett framträdande sätt från vanliga traktorer. Bredden är inte mer än 118 cm jämfört med drygt 2 meter för en vanlig traktor. Tack vare den ringa bredden kommer traktorn lätt fram med olika redskap. MF:s hydraulsystem gör det också behändigt att utrusta traktorn med en mängd olika redskap. Den smalspåriga traktorn är utrustad med en Perkinsmotor på 30 hk och därmed har man också en väl tilltagen kraftkälla för att effekten ska räcka till för de arbetsuppgifter maskinen kan ställas inför.

Den nya smalspåriga traktorn från MF är inte mer än 118 cm bred. Det gör den till en ypperlig maskin när det gäller arbete i trånga utrymmen.

Snöröjning är ett av de stora vinterjobben för Massey-Ferguson-traktorerna hos Gavlegårdar.

I Gävle ser man ofta Massey-Ferguson-traktorer. Och det är inte så egendomligt för såväl staden som en rad andra allmänna inrättningar är ägare till MF-maskiner.

Ett något annorlunda storföretag i Gävle är Gavlegårdar, ett företag som äger och förvaltar en mängd fastigheter. Det är kommunalt och startade sin verksamhet redan 1917. I dag har Gavlegårdar verksamhet inom hela stor-Gävle och har sammanlagt 215 anställda. Nio olika bostadsområden fungerar som självständiga enheter och på ett av dessa träffar vi verkställare Brynolf Görtz. Inom hans område finns ca 2 000 lägenheter och det är en arbetsstyrka på 18 man som svarar för fastighets-skötseln. Områdets maskinpark består av två egna traktorer och under arbetstoppar hyrs också maskiner in. MF-traktorerna är gamla i gården hos Gavlegårdar. Den första kom 1955 och det senaste förvärvat, en MF 165 är den femte i ordningen inom Görtz område.

Att det blivit så många MF har sin naturliga förklaring. Det är en snabb och lättmanövrerad traktor som passar bra för alla de jobb som kan förekomma inom en fastighetsförvaltning. Det kan vara fråga om sopkörning, sandning eller snöröjning. Sen har vi också en fin service för MF-maskinerna i Gävle genom Bröderna Hansson och det är också högst väsentligt säger verkställare Görtz.

Parkförvaltningen i Gävle har bråda dagar under vintern. Det finns inte mindre än 65 isbanor i Gävle och dessa ska parkförvaltningen hålla i trim. Det innebär att 4 av de 6 MF-traktorerna är jämt sysselsatta med isbanorna. Man jobbar i lag med två traktorer i varje, en som plogar och sopar och en som vattnar isbanorna. Under högsäsong sätter man igång arbetet redan klockan 4 på morgonen och sen klarar man av ungefär 25 banor om dagen. Men det är

Verkm Brynolf Görtz har 2 000 lägenheter att se till. Det är fråga om en stor transportorganisation.

Fyra av parkförvaltningens traktorer i Gävle är fullt sysselsatta med att hålla isbanorna i ordning.

MF-traktorn – en vanlig syn i Gävle

inte bara isbanor som ska skötas. Det finns också mycket parkvägar som ska hållas framkomliga även vintertid.

Sommartid blir det helt andra uppgifter för våra traktorer, säger trädgårdsmästare Ivar Bengtsson, den närmast ansvarige för maskinparken. Även då kommer MF-traktorerna in som en viktig faktor för att arbetet ska flyta friktionsfritt. Det finns faktiskt borat 100 tunnland gräsmattor som sköts av Gävle parkförvaltning, så inte saknas det arbetsuppgifter.

Av parkförvaltningens 6 MF-traktorer är 4 MF 35 och 2 MF 65. Samtliga är försedda med kommunikationsradio och det är något ovärderligt. Den första MF-traktorn kom i tjänst redan i slutet av 40-talet och sedan har olika modeller passerat revy. I dag bygger hela vår verksamhet till stor del på MF-traktorernas medverkan, säger Ivar Bengtsson. Det är smidiga och behändiga maskiner som har lätt att ta sig fram och dom är också mycket lätta att förse med olika typer av utrustning.

Vintertid används ekipaget för isbanespolning, sommartid för bevattning.

Provkör SAAB 99 och ni upptäcker hur behagliga de svenska vägarna kan vara.

SAAB99 ska inte bedömas i en utställningslokal. Även om det finns många exempel på kunder som bestämt sig så snart de satt sig i bilen och upptäckt hur bred och rymlig den är inuti.

Nej, det är på vägen som SAAB99 riktigt kommer till sin rätt. Grunden till den omtalade väghållningen ligger i den stora

spårvidden och den väl avvägda viktfordelningen. 60% av tyngden vilar över de drivande framhjulen. Hjulupphängningen är redan från början avstämd för radialdäck som är standard. Liksom breda fälgar.

Den exakta styrningen, skivbromsarna runt om och de bekväma sittriktiga stolarna ökar körglädjen och säkerheten ytterligare.

Vi brukar säga att SAAB99 är byggt från vägen och uppåt.

SAAB 99
med 5-års vagnskadegaranti.

Från 1:a maj kan ni få var sverigekarta med alla verkstäder inprickade. Senare i maj finns även vårt häfte "SAAB-service i Europa" med adresserna till alla verkstäder.
Hos er SAAB-handlare.

Om konsten att skilja agnarna från vetet

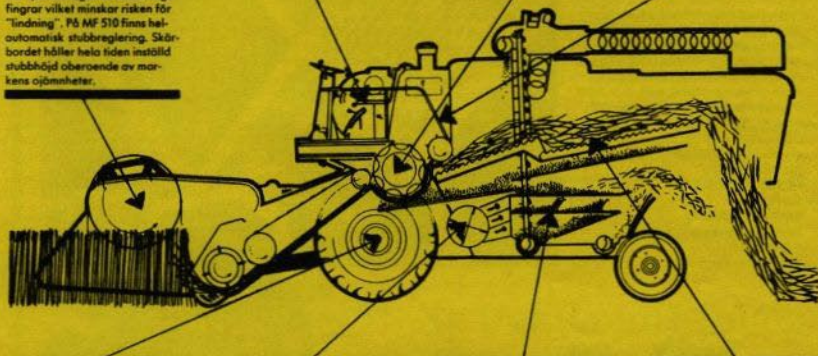
Det här är en genomskärning av en MF-tröska. Vid första anblicken ser den ut som de flesta andra tröskor, både utvändigt och inuti. Men om den vore det skulle den antagligen inte vara världens mest sålda.

Skärbrädet är hydrauliskt manövrerat. Samlingsvidden är densamma som skärvidden. Universalhospelns hastighet är steglöst reglerbar, och hospeln justerar framåt-bakåt. Alla MF-tröskor har hög knivhastighet — 510—535 dubbeltag/min. Inmatningskraven är höj- och sänkbart som har självindragande inmatningsfingrar vilket minskar risken för "lindning". På MF 510 finns halvautomatisk stubbreglering. Skärbrädet håller hela tiden inställd stubbhöjd oberoende av markens ojämnheter.

På MF-tröskorna sitter föraren på 1:a parkett. Alla regler är väl samlade och lätta att manövrera. Runtomsikten är god och föraren kan dessutom se direkt ned i den rymliga spannmåls-lanken.

Stor cylinderdiameter i kombination med stor, öppen slogska innebär hög avverkning även under svåra förhållanden. Cylindern är balanserad för vibrationsfri gång. Cylinderhastighet och slogskaavstånd justeras från förarplatsen under gång.

Alla MF-tröskor har Perkins-dieslar, bränslesnåla och driftsäkra. Motorplaceringen underlättar den dagliga rutinkontrollen och föraren irriteras inte av motorbuller.

MF-tröskorna är kompakt byggda och har lågt placerad tyngdpunkt. Dessutom är dom lätta, vilket är viktigt med tanke på spårbildning och jordsammanspackning. Bredda däck och stor spårvidd gör MF-tröskorna stabila även i kraftiga sidolulmningar och ger överlägsen framkomlighet.

Fläkt-hastigheten regleras med en variator och ställs lätt in med en spak för att passa materialet som passerar över sällen. Aggregatet är slutet och livstidsmart.

Återföringsplöj och rensverk har motgående rörelse, vilket ger effektiv ursäkning, samtidigt som vibrationserna i tröskan elimineras.

Praktiska prov har visat upp till 80 % av separeringen sker på den främre tredjedelen av halm-skakarna. MF-tröskorna har därför extra breda halm-skakare, i vissa fall bredare än cylindern.

Men MF-tröskorna är inte bara bra. Dom finns också i storlek för alla gårdar. Från den lilla 7-fotströskan MF 31 till 14-fotströskan MF 510.

 <p>TROSKA SKRIBORD MOTOR Perkins diesel 36 hk DIN MF 31 7 fot</p>	 <p>TROSKA SKRIBORD MOTOR Perkins diesel 40 hk DIN MF 186 8½ fot</p>	 <p>TROSKA SKRIBORD MOTOR Perkins diesel 48 hk DIN MF 187 10 fot</p>	 <p>TROSKA SKRIBORD MOTOR Perkins diesel 67 3 hk DIN MF 487 12 och 10 fot</p>	 <p>TROSKA SKRIBORD MOTOR Perkins diesel 104 hk DIN MF 510 14 och 12 fot</p>
--	---	---	--	---

BILDGÅTA

Bildgåtorna i Teg och Teknik har mötts av stort intresse och vi har fått in många löseningar. Vi bjuder därför nu våra läsare på en ny gåta. De illustrationer ni ser på den här sidan är tagna direkt från tidningens sidor. Men vi har bara tagit en del av en bild eller en del av ett ord. Det gäller nu för er att leta reda på de sidor de olika detaljerna kommer ifrån och att ange dem i svarskuipongen. Om ni inte vill klippa sönder tidningen går det lika bra att skriva svaren på ett papper. Glöm inte namn och adress. De tre först öppnade rätta svaren belönas med 50:-- vardera. Svaren skall vara postade senast den 30.6.1970

Vinnare i Teg och Teknisk bildgata nr 2 1969
 Ebba Carlsson
 Grokareby Östergård
 442 00 Kungälv
 Lennart Furubom
 Åsa gård
 640 24 Sköldinge
 Berta Johansson
 Bjerome 1
 310 58 Vessigebo

Namn: .....

Adress: .....

Postadr.: .....

1	sid 22	6	sid 15
2	sid 1	7	sid 6
3	sid 17	8	sid 51
4	sid 53	9	sid 22
5	sid 5	10	sid 5

Återförsäljarnytt

Ivar Andersson i Kinna AB – ny MF-representant

Från 1 januari 1970 är Ivar Andersson i Kinna AB representant för SAAB-ANA:s maskinprogram. Försäljningsdistriktet omfattar Sjuhäradsbygden och norra Halland. En expansiv del av Sverige där många stora arbeten håller på att genomföras eller är planerade.

Ivar Anderssons är ett gammalt företag i branschen, i år kan man se tillbaka på en 50-årig verksamhet. Det var fadern till nuvarande chefen som 1920 startade handel med fodermedel. I början i mycket blygsam omfattning, men affärerna ökade snabbt inte minst genom att före-

taget hörde till pionjärerna ifråga om försäljning av oljekakor.

Så småningom började man också sälja redskap och i samband med krigsslutet tog traktorhandeln snabbt fart och cirka 2 000 traktorer har under åren förmedlats till lantbrukarna inom området.

Huvudkontoret är förlagt till Kinna och det är också centrum för service och reservdelshantering. En ny verkstadsanläggning i Kinna är också under planering.

Förutom i Kinna har Ivar Anderssons även försäljningsställen i Ulricehamn och Svenljunga. På alla stäl-

lena finns verkstadsanläggningar och reservdelsförråd. Servicesidan intar en mycket framträdande roll i Ivar Anderssons verksamhet. Sju servicebilar finns placerade runt om i distriktet, två i Kinna, två i Svenljunga, två i Ulricehamn och en i Borås. Välutrustade servicebilar tillsammans med kunniga montörer borgar för att MF-kunderna ska få bästa service för sina maskiner.

På bilden: Dir Hans Andersson tillsammans med två av sina medarbetare, verkställare John Jorsund och disp Gert Pettersson.

Ny traktor-anläggning i Tomelilla

En ny traktor-anläggning har invigts i Tomelilla. Det är Otto Olssons Bil & Traktor AB som tagit i bruk sin nya anläggning på Simrishamnsvägen. Därmed har företaget samlat hela sin traktorverksamhet under ett tak och de gamla lokalerna kommer i fortsättningen att helt kunna disponeras för bilförsäljningen.

För den nya anläggningen har fö-

retaget inköpt en tomt på ca 18 000 m². Den totala byggnadsytan omfattar 2 000 m² fördelat på 600 m² för verkstad, 600 m² för reservdelsavdelning och förråd, 500 m² för utställning och 300 m² för kontor och personalutrymmen. Det är alltså väl sörgt för att företaget ska kunna ge en fullgod service åt sina många Massey-Fergusonkunder på Österlen.

Ny anläggning i Vara

En ny anläggning har nyligen invigts av Gustaf E Johansson AB i Vara. Det är en kombinerad bil- och traktor-anläggning och den ligger just vid infarten från E3. Det är en anlägg-

ning på sammanlagt 2 000 m² och där inryms lokaler för såväl försäljning, reservdelar och verkstad. Så här trevligt såg det ut vid invigningen (bilden tv).

Till Teg och Teknik, SAAB-ANA, Fack, 811 Nyköping
 Klipp vid adressförändring eller felaktig adress av
 överdelen av hela denna sida och sänd in både den
 nya och förutvarande adressen.

Namn (texta) .....

Gata, postbox etc .....

Postanatal .....

Bilden är från Statens Maskinprovningar i Ulmuna.

Det finns både äkta hästkrafter och skrythästkrafter

Vill man få sin traktor att verka riktigt stark kan man ange hästkraftsantalet i SAE-hk.

Det låter nämligen mycket mer än vad det i själva verket är. SAE är en mätning av styrkan hos en motor utan effektstjälande men nödvändiga tillbehör som t.ex. generator, vattenspump, bränslepump, luftrenare och ljuddämpare. Det är därför SAE-hk gör sig så bra i tekniska specifikationer.

DIN-hk däremot mäts på växeln hos motorn med alla hjälpkomponenter på plats. Den är alltså utrustad på samma sätt som den säljs. Det är en betydligt intressantare och ärligare angivelse av traktorns verkliga effekt.

OECD-hk är ungefär samma sak, men är inte direkt jämförbara med DIN-hk, eftersom mätningsproceduren inte riktigt är densamma. Mätningen sker på en inkörd och justerad motor monterad i traktorn, och då är också t.ex. servostyrningspumpar

inkopplade. När Statens Maskinprovningar gör traktortester anges styrkan i OECD-hk. Det är den effektangivelse som bör användas vid jämförelser mellan olika traktorfabriker.

Kraftuttagseffekten är viktig. Det är dom hästkrafterna som gör jobbet när man kopplar redskap till traktorn. Förhållandet mellan motoreffekten och kraftuttagseffekten varierar mycket hos olika traktormärken. En hög motoreffekt kan spolas av t.ex. ovanligt effektstjälande växellådor och hydraulpumpar.

Nu är det inte bara hästkrafter man skall titta på när man köper traktor. Det finns många andra faktorer som avgör om en traktor är bra eller inte.

Men siffror kan man kolla.

Så här är effekten på Massey-Ferguson-traktorerna:

Modell	Hk vid rek. max. varvtal			Kraftuttagseffekt OECD	
	SAE	DIN	OECD	max.	vid 540 r/m
MF135 S	47	44,5	44,9	43,5	38,2
MF135 Special	47	44,5	44,9	43,5	38,2
MF135 Allmatic	47	44,5	44,9	43,5	38,2
MF165 S Allmatic	64	59,5	62,2	60,4	53,7
MF175 S Allmatic	73	67,0	66,9	64,8	57,8
MF178	79	71,0	75,5	73,3	65,7
MF1100	106	94,0	ej provad	95,0*	91*

*) enl. Nebraskatest

MASSEY-FERGUSON

SAAB-ANA
 SAAB-ANA KONTORLAG, NYKÖPING